

KANCELARIA SENATU

BIURO LEGISLACYJNE

BPS / KPCPP-0420-01/17

Na posiedzeniu KPCPP
MSY

Warszawa, dnia 8 lutego 2017 r.

OPINIA PRAWNA

W SPRAWIE ZASAD WYDAWANIA KART PARKINGOWYCH KOMBATANTOM

Przedmiotem niniejszej opinii jest analiza nowych zasad wydawania kart parkingowych, pod kątem ich wpływu na sytuację części kombatantów. Problem ten zasygnalizowany został w wystąpieniu Rzecznika Praw Obywatelskich skierowanym do Marszałka Senatu dnia 27 stycznia 2017 r.

Rzecznik Praw Obywatelskich podjął swoje wystąpienie w związku z napływającymi do jego biura skargami ze środowiska kombatantów, negatywnie oceniających regulację zawartą w ustawie z dnia 23 października 2013 r. o zmianie ustawy – Prawo o ruchu drogowym oraz niektórych innych ustaw.

Zdaniem przedstawicieli środowisk kombatanckich, wspomniana nowela, w zakresie, w jakim ogranicza niepełnosprawnym kombatantom uprawnienia do karty parkingowej, powoduje wątpliwości co do jej zgodności z art. 19 Konstytucji RP – „Rzeczpospolita Polska specjalną opieką otacza weteranów walk o niepodległość, zwłaszcza inwalidów wojennych”.

Ustawa z dnia 23 października 2013 r. o zmianie ustawy – Prawo o ruchu drogowym oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2013 r. poz. 1446), miała w założeniu jej wnioskodawców przeciwdziałać praktykom polegającym na nieuprawnionym posługiwaniu się przez kierujących pojazdami kartami parkingowymi przeznaczonymi dla osób niepełnosprawnych, uprawniającymi do parkowania na zastrzeżonych dla nich miejscach oraz do niestosowania się do niektórych znaków drogowych dotyczących zakazu ruchu lub postoju.

Przed dniem wejścia noweli w życie (1 lipca 2014 r.), o kartę parkingową ubiegać się mogła osoba niepełnosprawna o obniżonej sprawności ruchowej, na podstawie wydanego

przez zespół do spraw orzekania o niepełnosprawności orzeczenia o niepełnosprawności, orzeczenia o stopniu niepełnosprawności lub orzeczenia o wskazaniach do ulg i uprawnień, wraz ze wskazaniem, że osoba niepełnosprawna spełnia przesłankę obniżonej sprawności ruchowej.

Od dnia 1 lipca 2014 r., zgodnie z nowym brzmieniem art. 8 ust. 1 i ust. 3a Prawa o ruchu drogowym, o kartę parkingową ubiegać się może osoba niepełnosprawna zaliczona do znacznego albo umiarkowanego stopnia niepełnosprawności mająca znacznie ograniczone możliwości samodzielnego poruszania się lub osoba niepełnosprawna, która nie ukończyła 16 roku życia mająca znacznie ograniczone możliwości samodzielnego poruszania się.

Porównanie poprzedniego oraz obowiązującego stanu prawnego prowadzi do wniosku, że kryteria przyznawania kart parkingowych zostały zastrzone. Przed wejściem w życie noweli z dnia 23 października 2013 r. uprawnienie do karty przysługiwało osobom niepełnosprawnym o obniżonej sprawności ruchowej, bez względu na stopień niepełnosprawności, obecnie – osobom zaliczonym do znacznego albo umiarkowanego stopnia niepełnosprawności.

Po 1 lipca 2014 r., warunkiem wydania karty parkingowej jest więc przedstawienie orzeczenia o znacznym lub umiarkowanym stopniu niepełnosprawności wraz ze wskazaniem, że osoba niepełnosprawna ma znacznie ograniczone możliwości samodzielnego poruszania się.

Jak wynika z informacji Rzecznika Praw Obywatelskich, opisana wyżej zmiana zasad wydawania karty parkingowej spowodowała, że niektórzy kombataneci przestali spełniać wymogi formalne niezbędne do uzyskania karty parkingowej.

Zdaniem Rzecznika, specjalna pomoc państwa dla weteranów walk o niepodległość, powinna odróżniać się *in plus* od pomocy udzielanej innym grupom społecznym. Osoby, które zasłużyły się w walce o niepodległość kraju, mają bowiem prawo korzystać ze szczególnych przywilejów określonych przez ustawodawcę.

Przywileje dla kombatanatów stanowią konstytucyjnie dopuszczone odstępstwo od zasady równości ze względu na szczególną wartość konstytucyjną, którą jest udział w walce o niepodległość (wyrok Trybunału Konstytucyjnego z dnia 9 marca 2004 r., sygn. akt K 12/02).

W związku z tym Rzecznik, na podstawie art. 16 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 15 lipca 1987 r. o Rzeczniku Praw Obywatelskich, zwrócił się do Przewodniczącego Komisji Praw Człowieka, Praworządności i Petycji oraz do Przewodniczącego Komisji Rodziny, Polityki Senioralnej i Społecznej Senatu RP, z prośbą o rozważenie zasadności przygotowania stosownej nowelizacji przepisów prawa, mającej na celu przywrócenie wszystkim weteranom legitymującym się orzeczeniem o niepełnosprawności, bez względu na jej stopień, uprawnień do karty parkingowej.

Przed podjęciem decyzji o rozpoczęciu prac nad ewentualną inicjatywą ustawodawczą zmierzającą do przyznania kombatantom (w rozumieniu ustawy z dnia 24 stycznia 1991 r. o kombatantach oraz niektórych osobach będących ofiarami represji wojennych i okresu powojennego) prawa do uzyskiwania kart parkingowych, należy rozstrzygnąć o szerokości takiej zmiany – czy miałyby ona objąć wszystkich kombatantów (postulat Urzędu ds. Kombatantów i Osób Represjonowanych), czy też dotyczyć wyłącznie osób niepełnosprawnych, bez względu na stopień niepełnosprawności.

Maciej Telec
Główny legislator

Dyrektor
Roman Kapeliński